

בבית-המשפט העליון

בש"פ 501/09

בפני : כבוד השופט א' א' לוי
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופט י' דנציגר

העורר : היועץ המשפטי לממשלה

נ ג ד

המשיבים : 1. גיא מאיו
2. אלעד מאיו
3. אסי אלמקאייס
4. מורן גולדפרב
5. ליאור אורגד
6. דוד ימין
7. מור גלנטי
8. יניב קלברס

תאריך הישיבה : י"ג בניסן התשס"ט (7.4.09)

בשם העורר : עו"ד גל לברטוב ; עו"ד טל ורנר-קלינג ;
עו"ד אילת לוי

בשם משיבים 1-3 : עו"ד שרון נהרי ; עו"ד טל אלפרן
בשם משיבה 4 : עו"ד פרופ' דוד ליבאי ; עו"ד דפנה ליבאי
בשם משיבים 5, 8 : עו"ד ירון גיגי
בשם משיב 6 : עו"ד בעז ראובן ; עו"ד יהל בן-עובד
בשם משיב 7 :

חקיקה שאוזכרה :

חוק ההסגרה, תשי"ד-1954 : סע' 2ב(8), 2, 13, 13א(1), 26
חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 : סע' 74, 74ה(1), 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 126, 140, 141, 143

--- סוף עמוד 2 ---

תקנות ההסגרה (סדרי דין וכללי ראיות בעתירות), תשל"א-1970 : סע' 8, 17, 18

חוק-יסוד : כבוד האדם וחירותו : סע' 5

תקנות ההסגר

פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 : סע' 44, 45

חוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 : סע' 41א(1), 52א(1)

ספרות:

[יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים - חלק ראשון - הליכים שלפני משפ](#)

מיני-רציו:

* בימ"ש העליון פסק, בדעת רוב, כי חרף העדר הוראה מפורשת בדבר ערר [בחוק ההסגרה](#) ובתקנותיו, ליועמ"ש יש זכות להשיג על החלטות ביניים של בימ"ש בנוגע להסגרה; חומר ההסגרה יוגש למבוקש ההסגרה בשפתו וכן תימסר לו רשימת הראיות שבידי ישראל.

* הסגרה – הליכי הסגרה – בקשת הסגרה

* דיון פלילי – עיון בראיות התביעה – ערר

* דיון פלילי – עיון בראיות התביעה – חומר החקירה

* דיון פלילי – זכות עיון בראיות התביעה – ערעור

* דיון פלילי – זכות עיון בראיות התביעה – חומר החקירה

* משפט חוקתי – זכויות הפרט – זכויות חשודים ונאשמים פלילים

* משפט חוקתי – זכויות הפרט – הזכות להליך הוגן

.

המשיבים מבוקשים לדין בארה"ב באשמת הונאה של אזרחים אמריקניים. ארה"ב ביקשה את הסגרתם לידיה, ובעקבות כך עתר היועמ"ש לבימ"ש המחוזי למען יכיר במשיבים בני-הסגרה. בעוד עתירתו תלויה ועומדת, בימ"ש המחוזי קיבל עתירות שהגישו המשיבים ובמסגרת החלטות ביניים קבע את זכות העיון של המבוקשים בחומר הראיות הנוגע לעתירת ההסגרה, וחובת התרגום לעברית של מסמכי ההסגרה. ערר היועמ"ש נסב אודות החלטות הביניים של בימ"ש המחוזי.

--- סוף עמוד 3 ---

.

בית המשפט העליון (מפי השופט לוי ובהסכמת השופט דנציגר כנגד דעתה של השופטת חיות) דחה את הערר ופסק כי:

השופט לוי: לעורר שמורה זכות להשיג על קביעות בימ"ש קמא חרף העדר הוראה מפורשת בדבר ערר בחוק, ובניגוד לכלל לפיו אין זכות ערעור או ערר אלא אם החוק מקנה זכות זו במפורש. [חוק ההסגרה](#) ותקנותיו אינם כוללים הוראה המתירה ערר על החלטה בענין גילוי ראיות. אלא שבענין זה יש לגזור גזירה שווה מההסדר המקביל שבס' 74 [לחסד"פ](#) ולאור זכות העיון בחומר החקירה, יש לקבוע את זכות הערר גם בהליך של הסגרה ואין להותיר את העיון החוזר בהחלטה בדבר נגישות לחומר הראיות לשלב הערעור. לפיכך, יש יסוד בדין לקיום הליך זה.

יש להטעים כעקרון יסודי בדיני ההסגרה כי מן הראוי להניח בפני המבוקש את חומר ההסגרה בשפתו הן של חומר תיעודי והן של עדויות. אין להטיל על מבוקש להסגרה חובה לשאת במלאכת התרגום או לממנה. לבימ"ש שמורה סמכות לסייג את חובת התרגום המוטלת על הרשויות. בענייננו, אין עילה להתערב בקביעת בימ"ש קמא כי יש לתרגם את החומר לעברית; על רשויות המדינה להעביר לנאשם את רשימת הראיות שבידי ישראל לאור העקרון החולש על דיני הגילוי של חומר הראיות בסוגיית ההסגרה לפיו חומר הראיות הרלוונטי הוא כל חומר שעשוי לשמש מבוקש להתגונן מפני ההסגרה. מתוך הרשימה יורה בימ"ש איזו ראיה יש להמציא למשיב ואיזו ראיה אינה רלוונטית להגנתו. מקום בו רואה המדינה חשש כי גילוי ראיה

שבדיה יעמוד בניגוד לענין הציבור, תעמוד לה רשותה לעתור לחסיונה. אף אין מקום להתערב בקביעת בימ"ש קמא בעניין זה. לאור כל האמור, דין הערר להידחות.

השופטת חיות סברה, בדעת מיעוט, כי בהעדר הוראת חוק מפורשת לא קמה לבעה"ד זכות ערעור על החלטות ביניים בהליכים לפי [חוק ההסגרה](#) וכי לא ניתן להקנות לבעה"ד זכות ערר פסיקתית על דרך ההיקש, ולכן היה מקום לדחות את הערר על הסף. כ"כ, לגישתה, ניתן יהיה לשלב בערעור בזכות על ההכרעה בעתירה גופה, גם את ההשגות הנוגעות להחלטות ביניים שניתנו בהליך ההסגרה.

פסק-דין

השופט א' א' לוי

הרקע

1. המשיבים מבוקשים לדין בארצות-הברית באשמת הונאה של אזרחים אמריקניים מהם הוציאו, על-פי החשד, מיליוני דולרים במרמה. ארצות-הברית ביקשה את הסגרתם לידיה, ובעקבות כך עתר היועץ המשפטי לממשלה לבית-המשפט המחוזי בירושלים למען יכיר במשיבים בני-ההסגרה. בעוד עתירתו תלויה ועומדת, נדרש בית-המשפט המחוזי לעתירה שהגישו המשיבים, ולה שני ראשים: האחד, כי בקשת ההסגרה שהוגשה בשפה האנגלית, על כלל נספחיה, תתורגם לעברית; השני, כי בנוסף לחומר הראיות שביסוד הבקשה, אותו הם זכאים לקבל מכוח הדין ונאסף רובו ככולו בידי

--- סוף עמוד 4 ---

רשויות החקירה בארצות-הברית, תימסר למשיבים רשימת הראיות שאספו נגדם הרשויות בישראל. בשתי הסוגיות כאחת נעתר בית-המשפט המחוזי (כבוד השופטת נ' בן-אור) לבקשה, ועל כך עורר בפנינו היועץ המשפטי לממשלה.

2. בענין התרגום נשען העורר על המצב הנוהג בישראל מזה שנים, בו אין המדינה דורשת מן הגורם מבקש ההסגרה להגיש את בקשתו בעברית, ואף אינה נוטלת את מלאכת התרגום על שכמה. עלות התרגום היא יקרה, הוא אורך זמן, ועלול בתוך כך להאריך את משך החזקתו במעצר של אדם שאת הסגרתו מבקשים. עוד עשויה קביעתו כתנאי מחייב להטיל את האחריות לאיכותו ולתוכנו על המדינה, ענין שאינו נקי מקשיים. הטלתה של חובת התרגום על המדינה כמוה, אפוא, כשינוי סדרי עולם בדיני ההסגרה, עמו מתקשה העורר להשלים. באשר לרשימת הראיות שנאספה בישראל, מטעים העורר את מה שזכה לביטוי נרחב בפסיקה, היינו, את דמותה החדשה של הפשיעה הבין-לאומית, המחייבת מאמצי חקירה חוצי גבולות ומשותפים למדינות מספר (ראו [ע"פ 4596/05 רוזנשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד ס\(3\) 353, 392 \(2005\)](#)). משום מה, המסקנה שמבקש הוא לחלץ מכך, היא כי אין לחשוף בפני מבוקש חומרי חקירה מעבר לראיות שבידי המדינה המבקשת. בלבו של היועץ המשפטי לממשלה מקנן חשש ממשי, כי קביעותיו של בית-המשפט המחוזי יובילו לסיכולם של הליכי ההסגרה, יחתרו תחת תכליתו של מוסד משפטי זה ויסכנו חקירות המתנהלות במקביל.

3. בית-המשפט המחוזי לא ראה יסוד לחשש זה, וקבע כי נגישותו של המבוקש לחומר הראיות היא יסוד מוסד ביכולתו להתגונן מפני הכוונה להעמידו לדין בארץ אחרת. את

חובת הגילוי המוטלת על המדינה צמצמה, בהתאם, הערכאה הראשונה אך לראיות הרלוואנטיות להגנתו של המבוקש מפני מעשה ההסגרה.

הערר

4. ראשית שאלה היא, כלום שמורה לעורר זכותו להשיג על קביעותיו של בית-המשפט קמא, חרף היעדרה של הוראה מפורשת בדבר ערר בחוק. הכלל הוא, ש"אין זכות ערעור או ערר אלא אם החוק מקנה זכות זאת במפורש" (השופט י' זמיר בבש"פ 3403/98 סוויסה נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(2) 620, 624 (1998)). חוק ההסגרה, כמו התקנות שהותקנו לפיו, אינם כוללים הוראה המתירה ערר על החלטה בענין גילוי ראיות. חובת הגילוי קבועה בתקנה 8 לתקנות ההסגרה (סדרי דין וכללי ראיות בעתירות), התשל"א-1970, שזו לשונה:

--- סוף עמוד 5 ---

8. עיון בחומר הראיות הוגשה עתירה – רשאי המבוקש או סניגורו לעיין בכל זמן סביר בכל חומר ראיות שבכתב הנוגע לעתירה ומצוי בידי העותר ולקבל את שמות העדים שבדעת העותר להשמיע בעת הדיון בעתירה ונושא עדותם.

יישומה של תקנה 8 עשוי להצריך את הכרעתו של בית-המשפט שעל ההסגרה בשאלה מהו "חומר ראיות הנוגע לעתירה ומצוי בידי העותר". הכרעה שיפוטית שכזו עשויה להכריע את גורלה של עתירת ההסגרה, והשפעתה על פרשת הגנתו של המבוקש אפשר שתהא ניכרת. אלא שכאמור, התקנות שותקות לגבי הזכות להשיג על אותה הכרעה בפני ערכאה שיפוטית גבוהה יותר. יש שיראו בכך הסדר שלילי, המותיר את ההשגה על החלטת הביניים הזו לשלב הערעור על החלטה העיקרית בענין הסגרה, ערעור שהזכות לו קבועה בסעיף 13 לחוק ההסגרה, התשי"ד-1954. עמדתי היא אחרת. להשקפתי, יש לגזור בענין זה גזירה שווה מן ההסדר המקביל שבחוק סדר הדין הפלילי, לענין גילוי ראיות בהליך עונשי שבפני בית-משפט בישראל.

5. סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, מטיל על המדינה את החובה למסור לנאשם את כל חומר הראיות שבידיה ונוגע לאישום, ומאפשר בתוך כך לבעלי-הדין לערר על החלטתה של הערכאה הדיונית:

74. עיון
בחומו החקירה
(א) הוגש כתב אישום בפשע או בעוון,
רשאים הנאשם וסניגורו... לעיין בכל זמן
סביר בחומר החקירה וכן ברשימת כל
החומר שנאסף או שנרשם בידי הרשות
החוקרת, והנוגע לאישום, שבידי התובע
ולהעתיקו.
(ב) ...
(ג) ...

(ד) ...

(ה) על החלטת בית משפט לפי סעיף זה

ניתן לערור לפני בית המשפט שלעצור

שידון בערר בשופט אחד.

(ו) ...

בחיבותה של זכות העיון בחומר החקירה לא ניתן להפריז. במידע שאספו רשויות החקירה אפשר וטמון המפתח לזיכוי של נאשם מן המיוחס לו. חומר הראיות שגובש הוא נדבך ואין שני לו בהגנתו של העומד לדין. העיון מגשר, ולו במעט, על פער הכוחות הניכר בין המדינה לבין מושא הפעלתו של כוח האכיפה שבידיה. מטעם זה חשובה גם זכות הערר, המאפשרת לתקן – בשלב מוקדם ובטרם ייסתם הגולל על הגנת הנאשם, שגגה שיצאה תחת ידיה של הערכאה הדיונית. רציונל זה – יסוד מוסד בזכותו של אדם להליך הוגן – מחייב להשקפתי את קביעתה של זכות הערר, פרי יצירתה של הפסיקה, גם בהליך של הסגרה. שהרי, "זכות יסודית היא לנאשם לעיין בחומר החקירה המשמש נגדו. זהו 'עמוד תווך של הזכות למשפט הוגן'" (בש"פ 3152/05 בן יעיש נ' מדינת ישראל, בפסקה הששית (טרם פורסם, [פורסם בנבו], 10.5.05)). כך הוא, בפרט, בהליכי הסגרה ש"פגיעתם בזכויות יסודיות של מי שהסגרתם מתבקשת היא קשה וכוללת" (בש"פ 9991/08 אברג'יל נ' מדינת ישראל, בפסקה הרביעית (טרם פורסם, [פורסם בנבו], 14.12.08)). אין החלטה בדבר נגישות לחומר הראיות כהכרעה דיונית או פרוצדוראלית, שאת העיון החוזר בה ניתן להותיר לשלב הערעור. מסקנתי היא, לפיכך, כי יש יסוד בדין לקיומו של הליך זה בפנינו. ומאחר שכפי שאבהיר להלן, שאלת התרגום היא חלק בל יינתק מסוגיית העיון בחומר, כשיר הערר להקיף אף ענין זה.

סוגיית התרגום

6. איני רואה צורך להיכנס לעובי הקורה בשאלה עליה נסב חלק מטיעוניהם של הצדדים בפנינו, היינו, כלום מוטלת החובה לתרגם לעברית את מסמכי ההסגרה על המדינה המבקשת, או שמא רשויות התביעה בישראל הן שנדרשות לשאת בה. פשיטא הוא בעיני כי התוצאה היא הקובעת, לאמור אם יונח בפני המבוקש החומר בשפתו-הוא, או שמא יהא עליו לבסס את טיעונו כנגד ההסגרה על טיעונים ועל תשתית ראיתית שאינם נהירים לו, לשונית, עד תומם.

7. "טוב תעשה המשיבה אם תקדים ותתקן את הליקויים שנפלו, בטרם יתבקשו הערכאות לשוב ולהידרש להם בהמשכה של הדרך", כתבתי לא מכבר, בהתייחס לתרגומם של מסמכי הסגרה (בש"פ 9991/08 אברג'יל הנ"ל, בפסקה התשיעית). וכמו

--- סוף עמוד 7 ---

כיוונתי באותם דברים אל פרשה זו שבפנינו, והנה באנו-אנו אל המשכה של הדרך, והערכאה המתבקשת להידרש למחדל שבאי-התרגום אינה אחרת מזו היושבת היום לדין. פרשת אברג'יל אמנם צמצמה עצמה לשאלה כלום באי-תרגומם של המסמכים לעברית יש משום עיקורה של בקשת ההסגרה מתוכן, עד כי אין מקום לעצור את המבוקש על-פיה עד

לתום הדיון בשאלת הסגרתו. אולם, את שנקבע באותה פרשה, היינו, כי מן הראוי להניח בפני המבוקש את חומר ההסגרה בשפתו, יש להטעים כעקרון יסודי בידי ההסגרה שלנו.

“ראיה הנמסרת ברשות בית המשפט לא בעברית, או לא בלשון אחרת השגורה בפי בית המשפט ובעלי הדין”, קובע [סעיף 141 לחוק סדר הדין הפלילי](#), “תתורגם בידי מתרגם, ועדות שנמסרה כאמור תירשם בפרוטוקול תוך תרגומה לעברית, אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת...”. חובת התרגום משתרעת הן על חומר תיעודי המוצג בבית-המשפט והן על עדויות הנשמעות בפניו. ובמקרה שהדיון עצמו מתקיים בשפה שאינה מובנת לנאשם, יש גם למנות לו מתורגמן ([סעיף 140 לחוק](#). וראו י’ [קדמי על סדר הדין בפלילים](#) ב 814 (2003)). בהוראות חוק אלו ביקש המחוקק לייסד את ההליך הפלילי על עקרון, המעמיד במוקד את הנאשם (ולאו דווקא את בא-כוחו), עקרון שלפיו אין להלום מצב שבו מחסום לשוני יהפוך למחסום מהותי בדרכו של בעל-הדין להתגונן מפני האישומים נגדו. מבחינה זו, אין הבדל של ממש בין הליך של העמדה לדין, להליך בו דנים בבקשת הסגרה. אדרבה, פגיעתו של מעשה ההסגרה בזכות ראשונה במעלה של המבוקש, זכות חוקתית הקבועה [בסעיף 5 לחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו](#), מקנה משנה תוקף לעקרון זה.

אמת, לא די בכך שהמבוקש מיוצג בידי עורך-דין יודע משפט ולע”ז. הדין מבטא עקרון זה בשורה של הוראות המשמשות עיקר בהליך הפלילי, וכוונתי לדוגמה לחובה לקיים דיון בנוכחות הנאשם ([סעיף 126 לחוק סדר הדין הפלילי](#)); החובה לוודא כי לנאשם הוסבר טיב האישומים נגדו ([סעיף 143 לחוק](#)); ולחובה לבאר לנאשם את משמעותו של הסדר טיעון שנקשר בענינו ([ע”פ 1958/98 פלוני נ’ מדינת ישראל, פ”ד נו\(1\) 577, 611 \(2002\)](#)).

וכשם שאין הדין מטיל על נאשם את החובה לשאת במלאכת התרגום בכוחותיו-הוא או לממנה מכיסו, כך אין מקום להשית עול זה על מבוקש להסגרה.

--- סוף עמוד 8 ---

שאלמלא כן, עלול לקום חשש כי תקופת הגנתו של מבוקש שלא יוכל להעמיד את המשאבים הדרושים לדבר.

8. אכן, אפשר שבנסיבותיה של פרשה פלונית לא יהא ממש בתביעתו של מבוקש לתרגם את החומר הרלוואנטי, אלא שהוא יבקש להיאחז בחובת התרגום במאמץ לדחות ככל הניתן את הליכי ההסגרה, או מכל טעם אחר שאינו תם-לב. לחלופין, אפשר שחובת התרגום תגרע מענינו של המבקש, למשל במקום בו נדרש מעצרו עד תום ההליך, ותקופת המעצר הולכת ומתארכת בשל ההמתנה לחומר המתורגם. חשש נוסף עשוי להתייחס, כפי שכבר ציינתי, לאיכותו של התרגום ולמידת כושרו של מבוקש שאינו בקיא בשפת המקור להסתמך על החומר המתורגם שהועבר לו. בחששות מעין אלה אין להקל ראש. אולם, להשקפתי, בכוחו של בית-המשפט היושב לדין להתמודד עמם ככל שיתעוררו, תוך התחשבות בנסיבותיו המסוימות של המקרה שבפניו. דעתי היא, לפיכך, כי לצד קביעתה של חובת תרגום והטלתה על רשויות המדינה – וחד הוא לצורך דיונו זה אם יעשו כן בעצמן או באמצעותה של המדינה המבקשת, לעולם תהא שמורה לבית-המשפט היושב

לדין הסמכות לסייג חובה זו ולהתאימה למקרה שבפניו. כך, תוכל הערכאה שעל ההסגרה להידרש לטענת המדינה ולפיה מן הראוי לפטור אותה לחלוטין, בשל נסיבות עליהן בכוחה להצביע, ממלאכת התרגום או למצער לצמצם את היריעה באשר לחומר שיש לתרגמו. בית-המשפט ישקול בדבר ויחליט על-פי שיקול-דעתו. זהו, אפוא, הכלל אותו אציע לחברי כי נאמץ בסוגיית התרגום. ובאשר למקרה שבפנינו, משקבע בית-המשפט המחוזי כי יש לתרגם את החומר לעברית, אני רואה כל עילה להתערב בקביעתו זו.

רשימת הראיות שבידי ישראל

9. גם בסוגיה זו תוכרע המחלוקת לאורו של עקרון הגילוי בו דיברתי, אשר בעניני הסגרה מצא כמצוין את עיגונו [בתקנה 8 לתקנות ההסגרה](#) הנ"ל. אותה תקנה קובעת, אשוב ואזכיר, כי "רשאי המבוקש או סניגורו לעיין בכל זמן סביר בכל חומר ראיות שבכתב הנוגע לעתירה ומצוי בידי העותר". דבר בלשונה זו של התקנה אינו מכוון לצמצום היריעה כך שתקיף אך חומר עליו התבססה המדינה המבקשת בעתירתה שהוגשה למדינת ישראל. לב ההוראה מצוי בביטוי "הנוגע לעתירה", ובדין ציין אפוא בית-המשפט המחוזי כי חומר הראיות הרלוואנטי הוא כל חומר שעשוי לשמש מבוקש להתגונן מפני מעשה ההסגרה. בפסקי-הדין השונים שבהם נפרשה יריעתם של דיני ההסגרה, נקבעו או פורשו כל צורכם סייגים שבהלכה או בחוק, הגורעים מן הכוח

--- סוף עמוד 9 ---

להורות על הסגרתו של אדם. כך נקבע, למשל, כי אין להסגיר אדם שמרכז הכובד של מעשי העבירה בהם הוא חשוד מצוי בישראל ([ע"פ 4596/05 רזנשטיין הנ"ל](#), בעמ' 415); כי אסורה הסגרה בהיעדר ראיות-לכאורה למעשים המיוחסים למבוקש ([סעיף 9 לחוק ההסגרה](#)); כי לא יוסגר אדם שתקנת הציבור אינה מתיישבת עם שפיטתו במדינה אחרת ([סעיף 2ב\(8\) לחוק ההסגרה](#); [ע"פ 7569/00 יגורדיב נ' מדינת ישראל, פ"ד נו\(4\) 529, 585 \(2002\)](#)); או כי יש למנוע את ההסגרה מטעמים של הגנה מן הצדק (פרשת רזנשטיין, בעמ' 373). סייגים אלה שבדין עשויים לשמש מפלט למבוקש הכופר בחוקיות הסגרתו למדינה אחרת, אולם הם דורשים הוכחה. מאין ייטול המבוקש, שיש לשער כי יוסיף ויכפור לאורך הדרך בעצם ביצועם של המעשים המיוחסים לו, את הכלים לשאת בנטל מהותי זה? עיקר כוחו יבוא לו מחומרי החקירה שנאספו בענינו, יהא זה במדינה המבקשת או בידי רשויות האכיפה של ישראל, לרבות חומר ראיות "מקומי" שלא הועבר למדינה המבקשת. לכך בדיוק כיוון בית-המשפט המחוזי בקביעתו, כי הסוגיות שעל פיהן תוכרע בקשת ההסגרה "הן שתקבענה האם החומר שנאסף בידי רשויות החקירה כאן 'נוגע לעתירה'. [סוגיות] שונות, תקבענה היקפים שונים" (פסקה 18 להחלטתו). דברים אלה, בכל הכבוד, מתמצים היטב את העקרון החולש על דיני הגילוי של חומר הראיות בסוגיית ההסגרה. זו גם הסיבה שבגינה קבע בית-המשפט המחוזי כי אין העורר נדרש להעביר למשיבים את כלל חומר הראיות שבידיו, כי אם רשימה של הראיות בלבד, ומתוכה יורה בית-המשפט, לבקשת המשיבים, איזו ראיה יש להמציא להם ואיזו ראיה, להבדיל, אינה רלוואנטית להגנתם מפני הסגרה.

10. אך מובן הוא, עם זאת, כי מקום בו רואה המדינה חשש כי גילוייה של ראיה שבידיה יעמוד בניגוד לענין הציבור, למשל בכך שיביא לחשיפתן של חקירות המצויות

בעיצומן, לעולם תעמוד לה רשותה לעתור לחיסיונה של ראייה זו, על-פי הכללים הקבועים לכך בדין (סעיפים 44-45 לפקודת הראיות). או-אז יבחן בית-המשפט שעל ההסגרה את הראיה, ויחליט כלום יש מקום לגלותה למבוקש או שמא יש להותירה חסויה חרף הפגיעה האפשרית בהגנתו מפני הסגרה.

11. אמת, דומה כי ממילא לא תהא לו, למבוקש, נגישות לכל חומר הראיות שבענינו, וכוונתי היא לחומר שנאסף במדינה הזרה ושעל-פי הדין אין חובה לצרף את כולו לבקשת ההסגרה, ובלבד שהחומר שצורף ישקף נאמנה את התמונה הראיתית (ע"פ 7840/01 אקווה נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נו(5) 680, 689 (2002); ע"פ 7303/02 הקש נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נו(6) 481, 505 (2003)). ואולם ענין

--- סוף עמוד 10 ---

זה אינו צריך להשמיענו דבר וחצי דבר באשר לפטור מגילויין של ראיות שנאספו בידי גורמי האכיפה בישראל. אדרבה, דומה כי יש בו כדי לחדד את משמעותו של עקרון הגילויי ככל שהדבר נוגע לתמונה הראיתית שגובשה בארץ.

12. אוסיף ואטעים את מה שמוכן אף הוא מתוך שנאמר לעיל, היינו, כי היקפה של חובת הגילויי נקבע על-פי תכליתה – היכולת להתגונן מפני בקשת הסגרה. אין מטרת הגילויי לאפשר למבוקש לארגן את פרשת הגנתו לגוף האישומים נגדו. זו האחרונה היא סוגיה נפרדת, שמקומה יכירנה בשלב הדיון באישומים גופם, ואין היא רלוואנטית לדיון בעתירה להכריז על מבוקש כבר-הסגרה.

13. עיקרם של דברים הוא, כי ההכרה בחשיבותו של מוסד ההסגרה ככלי למאבק בפשיעה בין-לאומית, והצביון האוניברסאלי שהולכות ועוטות על עצמן פרשיות בפלילים, מחייבים ביטוי מעשי לא רק באמצעים הניתנים בידיהן של רשויות החקירה והתביעה, כי אם גם בהתייחס לזכויותיהם של חשודים באותן פרשות. לו כל עתירה להכיר בזכויות אלו נדחת הייתה על הסף בשל החשש מפני סיכולו של הליך ההסגרה, כי אז מופרת הייתה ברגל גסה מצוותו של משטר הזכויות החוקתי, ובנוסף, כך להשקפתי, נשמט היה הבסיס המוסרי אף מתחת לרגליו של הליך ההסגרה עצמו, ועמו במידה רבה גם כוחו של מוסד משפטי זה. אך ראוי הוא, אפוא, כי ההקפדה באותן זכויות תישמר חרף העול, הכספי והאחר, שמטיל הדבר על רשויות המדינה.

14. אשר על כן, בהיעדר עילה להתערב באיזו מבין קביעותיה של השופטת המלומדת של בית-המשפט המחוזי, אציע לחברי כי נדחה את הערר. הצו המעכב את ביצועה של החלטת בית-משפט קמא – בטל.

--- סוף עמוד 11 ---

1. עמדתו העקבית של העורר, אותה קיבל בית משפט קמא במקרה דנן (ראו גם [ע"פ 3713/07](#) לוינ' מדינת ישראל, פסקה 17 (טרם פורסם, [פורסם בנבו], 24.2.2008)), הינה כי זכות העיון בחומר ראיות הנוגע להליך הסגרה עומדת למבוקש מתוקף [תקנה 8 לתקנות ההסגרה \(סדרי דין וכללי ראיות בעתירות\)](#), תשל"א-1970 (להלן: תקנות ההסגרה) וכי הוא אינו רשאי להישען לעניין זה על הוראת [סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי](#) [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי). למרות זאת, ראה העורר להגיש את הערר שבכאן בציינו כי הוא מוגש "לפי [סעיף 74\(ה\) לחוק סדר הדין הפלילי](#)...", בלא שהבהיר כיצד מתיישב הדבר עם עמדתו השוללת את תחולת [סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי](#) על הליכי הסגרה, כאמור.

2. חברי השופט לוי סבור כי בשל חשיבותה של זכות העיון יש לאפשר לבעלי הדין בהליך הסגרה לערור על החלטות ביניים הנוגעות אליה, אף שהזכות לערור על החלטות בעניין זה לא הוקנתה להם [בחוק ההסגרה](#), תשי"ד-1954 (להלן: חוק ההסגרה) או על פיו. לטעמו, "יש לגזור בעניין זה גזירה שווה מן ההסדר המקביל שבחוק [סדר הדין הפלילי](#) לעניין גילוי ראיות בהליך עונשי שבפני בית משפט בישראל". במלים אחרות, חברי אינו מקבל אמנם את עמדת העורר כי זכות הערר על החלטות ביניים בהליך הסגרה הנוגעות לעיון בחומר ראיות נתונה לו על-פי [סעיף 74\(ה\) לחוק סדר הדין הפלילי](#) (כאמור בכותרת הערר) אך הוא סבור כי ניתן להקנות לצדדים זכות כזו על דרך של היקש מהוראת אותו הסעיף. דעתי בעניין זה שונה. דומני כי אין מי שיחלוק על חשיבותה של זכות העיון הנתונה למבוקש בהליך הסגרה. יחד עם זאת, אני סבורה כי לא ניתן להקנות לבעלי הדין בעניין זה זכות ערר פסיקתית על דרך ההיקש בלא שזכות כזו הוקנתה להם באופן מפורש על-ידי המחוקק. [בבג"ץ 87/85 ארג'וב נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, פ"ד מב\(1\) 353, 362 \(1988\)](#) קבע הנשיא שמגר לעניין זה כי -

"כדי להקים זכות זו [זכות ערעור] דרושה הוראה של החוק החרות, ובהיעדרה של הוראת חוק, אין הזכות קיימת".

3. הכלל לפיו בהעדר הוראת חוק מפורשת לא קמה לבעל דין הזכות לערער או לערור חזר ונשנה בפסיקתו של בית משפט זה לא אחת וכפועל יוצא של אותו הכלל נקבע כי בהעדר הוראת חוק המאפשרת זאת, החלטות ביניים בהליכים פליליים אינן ניתנות לערעור בזכות או ברשות (ראו: [רע"פ 4207/96](#) מדינת ישראל נ' פרידן) (לא)

--- סוף עמוד 12 ---

פורסם, 20.1.1997; [בש"פ 3403/98 סוויסה נ' מדינת ישראל, פ"ד נב\(2\) 620, 624](#) (1998); [בש"פ 6313/07](#) יקימוב נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (טרם פורסם, [פורסם בנבו], 3.12.2007); [בג"ץ 2484/04](#) ניסנביץ נ' הרכב בימ"ש מחוזי בראשות השופט צבי סגל, פסקה 4 (לא פורסם, [פורסם בנבו], 14.3.2004); [בג"ץ 2029/07](#) וינברג נ' סגן נשיא בית משפט

השלוש בעכו כבוד השופט רחמים צמח, פסקה 3 (טרם פורסם, 4.3.2007); [בג"ץ 172/08](#) יהודה נ' הוועדה המקומית לתכנון ובניה "לודים", פסקה 7 (טרם פורסם, [פורסם בנבו], 24.6.2008).

כלל זה חל גם על הליכי הסגרה ועל החלטות ביניים הניתנות במסגרתם, וכדברי בית המשפט בהמ' [455/66](#) (המ' [455/66](#) (בג"ץ 209/66) [שר המשפטים נ' קמיאר, פ"ד כ](#) (1966) (להלן: עניין קמיאר):

"הליכי הסגרה הם אמנם הליכים מסוג מיוחד, אבל בולט הדבר לעין כי אפיים הוא פלילי ולא אזרחי. המפעיל אותם הוא שר המשפטים והפועל הוא היועץ המשפטי והעניין סובב על אשמה או הרשעה בעבירה פלילית. על-כל-פנים, לפי לשונו הברורה של סעיף 19(ב) [[לחוק בתי המשפט](#) כנוסחו בתשי"ז], חלה ההוראה שבו בדבר ערעור ברשות רק על החלטה בעניין אזרחי ולא על החלטה בעניין מסוג אחר".

הנה כי כן, בהעדר הוראת חוק בדין הכללי או [בחוק ההסגרה](#) המאפשרת ערעור (בזכות או ברשות) על החלטה אחרת בהליכי הסגרה, זכות כזו אינה נתונה למי מבעלי הדין בהליכים אלה.

4. במקרה דנן, אין בפי העורר טענה לפיה הדין הכללי או [חוק ההסגרה](#) מקנים לו זכות לערור על החלטת ביניים הנוגעת לעיון בחומר הראיות, וכאמור מבקש הוא לסמוך את הערר שהגיש על הוראת [סעיף 74\(ה\)](#) [לחוק סדר הדין הפלילי](#). בעניין זה תמימת דעים אני עם חברי השופט לוי כי אין למצוא [בסעיף 74\(ה\)](#) הנ"ל עיגון לזכות ערר כאמור, משום שסעיף זה אינו חל על הליכי הסגרה (להסדר השלילי שנקבע בהקשר זה ולפיו הוחלו סעיפים ספציפיים בלבד של [חוק סדר הדין הפלילי](#) על הליכים אלה, ראו [תקנות 17 ו-18 לתקנות ההסגרה](#) שהותקנו מתוקף [סעיף 26 לחוק ההסגרה](#)). אך לדעתי, ובכך אני חלוקה על חברי, לא ניתן להקנות זכות ערר כאמור אף לא על דרך ההיקש מאותו סעיף. ודוק - הסעיף [בחוק ההסגרה](#) הדין בזכות הערעור הוא [סעיף 13](#) הקובע בסעיף קטן (א) כי "למבוקש וליועץ המשפטי לממשלה תהיה זכות ערעור על

--- סוף עמוד 13 ---

החלטתו של בית המשפט המחוזי בעתירה". העורר לא הפנה לסעיף זה כמקור סטטוטורי המאפשר הגשת ערר על החלטות ביניים הניתנות בעתירה להסגרה, ולטעמי בצדק (ראו [בג"ץ 5768/07](#) פרצוב נ' בית המשפט המחוזי בירושלים, כב' השופט צ' סגל (טרם פורסם, [פורסם בנבו], 17.10.2007) שם נותרה סוגיה זו בצריך עיון). זאת משום שסעיף [13\(א\) לחוק ההסגרה](#) על-פי לשונו ועל-פי תכליתו אין בו כדי להקנות זכות כזו וכל עניינו בערעור בזכות על ההכרעה בעתירה גופה, במסגרתו ניתן כמובן לשלב גם את ההשגות הנוגעות להחלטות הביניים ככל שהשגות אלה עדיין רלוונטיות וככל שיש טעם המצדיק את הדיון בהן בשלב ההכרעה בעתירת ההסגרה גופה. על התכלית שביסוד ההסדר המצמצם [בסעיף 13\(א\) לחוק ההסגרה](#) עמד בית משפט זה עוד בעניין קמיאר בציינו:

"מטיבם ומטבעם של הליכי הסגרה שיתנהלו ברציפות, בזריזות ובמהירות ויסתיימו בהקדם רב ככל האפשר, כמובן תוך שמירה על מלוא זכויותיו של האיש שהסגרתו מבוקשת

להגן על עצמו ועל ענינו. הליך הסגרה קשור עם מדינה זרה ומן הראוי לחסוך לה, ביחסיה עם ישראל, אותה תחושה של ציפיה ואכזבה, שהיא לצערנו מנת חלקם של מתדיינים בארץ, אשר לעתים קרובות מתמשך ענינם בבית-המשפט זמן רב יתר-על-המידה" (שס, 611).

אוסף ואעיר כי ייתכן שבסוגיית זכות העיון בהליכי הסגרה, המוסדרת [בתקנה 8](#)

ל**תקנות ההסגרה**, יש מקום להסדר סטטוטורי רחב ומפורט יותר דוגמת זה שבסעיפים [81-74 לחוק סדר הדין הפלילי](#), אשר יקנה בסוגיה זו בלבד זכות ערר (דוגמת זו המוקנית [בסעיף 74\(ה\)](#) לחוק סדר הדין הפלילי) ואשר יתייחס, בין היתר, לסייג שיש להחיל על זכות העיון לגבי חומר סודי (דוגמת זה [שבסעיף 78](#) לחוק סדר הדין הפלילי). הסדר מפורט כזה יתרום להאחדת הוראות הדין הפלילי הנוגעות לסוגיית זכות העיון בחומר חקירה והחלתן על הליכי הסגרה שהם במהותם ובאופיים, כאמור, הליכים פליליים. אולם, עד שלא ייקבע הסדר כזה על-ידי המחוקק, אינני סבורה כי ניתן להעניק למי מבעלי הדין בהליך הסגרה זכות ערר על דרך ההיקש מהוראת [סעיף 74\(ה\)](#) לחוק סדר הדין הפלילי.

5. עינתי בפסק דינו של חברי השופט דנציגר וראיתי לנכון להוסיף התייחסות קצרה לאמור בו. בהבדל מחברי השופט לוי הסבור כי יש להקנות בהליכי הסגרה על דרך ההיקש זכות ערר מצומצמת בסוגיית העיון בלבד, סבור חברי השופט דנציגר כי --- סוף עמוד 14 ---

זכות ערר פסיקתית ראוי לה שתוקנה בכל עניין "מקום בו החלטות ביניים בהליכי הסגרה עלולות לפגוע באחד מבעלי הדין פגיעה שאין לה תקנה", הגם שהוראות הדין הכללי [וחוק ההסגרה](#) אינם מקנים זכות כזו. בכך מבקש חברי לסטות מן הכלל הנוהג במשפט הישראלי עליו עמדתי לעיל ולפיו זכות ערעור אינה נולדת "יש מאין" ואין היא קיימת בלא עיגון בהוראת חוק. [בש"פ 658/88 חסן נ' מדינת ישראל, פ"ד מה \(1\) 670 \(1991\)](#) (להלן: עניין חסן), אותו הזכיר חברי, אינו קובע אחרת. אדרבא, השופט (כתוארו אז) א' ברק מדגיש אף הוא בעניין חסן "מקובל על הכול, כי זכות הערעור אינה מוענקת כשלעצמה, והיא מחייבת קביעה בחוק" (שס, 693). ודוק - פסק הדין בעניין חסן עוסק בסוגיה שונה לחלוטין מזו העולה בפנינו ובו נפסק (ברוב דעות) כי החלטה בדבר מאסרו של עד סרבן על-פי [פקודת ביזיון בית המשפט](#) יש לראותה כ"פסק-דין" המקנה לאותו עד סרבן בהיותו "צד" להחלטה זו זכות ערעור על-פי הוראות הדין הכללי [\(סעיפים 41\(א\) ו-52\(א\) לחוק בתי המשפט](#) [נוסח משולב], תשמ"ד-1984). הנה כי כן, פסק הדין בעניין חסן אינו מקנה זכות ערעור יש מאין אלא מדגיש את הצורך לעגן זכות זו בהוראת חוק ואף מעגן, כאמור, את זכות הערעור של העד הסרבן בהוראות הדין הכללי.

6. חברי השופט דנציגר מנתח בפסק דינו שורה של מצבים בהם לא יתאפשר ליועץ המשפטי לממשלה להשיג על החלטות הביניים במסגרת הערעור (בזכות) על ההחלטה בעתירת ההסגרה, ומגיע אל המסקנה כי "יש בכך משום א-סימטריה שאינה מוצדקת המציבה את היועץ המשפטי לממשלה בעמדת נחיתות [לעומת המבוקשים בהליך ההסגרה – א.ח.]. ולטעמי די בכך כדי לאפשר לו זכות ערר פסיקתית במקרה שלפנינו". ניתוח המצבים וההנמקה שעליה מבסס השופט דנציגר את "זכות הערר הפסיקתית" שיש להעניק ליועץ המשפטי לממשלה על החלטות ביניים בהליכי הסגרה, אם נקבלם, ולטעמי אין

לקבלם, תקפים בה במידה להחלטות ביניים בהליכים פליליים. גישתו של חברי יש לה על כן השלכות מרחיקות לכת והיא משנה מן היסוד כללים הנוהגים במשפט הישראלי לעניין זכות הערר על החלטות ביניים בהליכים שאינם אזרחיים.

לבסוף אבקש להעיר כי נכונותו של חברי לסטות מן הכלל לפיו דרושה הוראת חוק על מנת להקים זכות ערעור, מבוססת על הנימוק כי יש למצוא תרופה לבעל דין הנפגע פגיעה שאין לה תקנה מהחלטת ביניים בהליך הסגרה. עוד מציין חברי כי האפשרות לפנות אל בית המשפט הגבוה לצדק במצבים כאלה (וככל הנראה מכוון

--- סוף עמוד 15 ---

חברי אל ההלכה שנפסקה לעניין זה בבג"ץ [583/87 הלפרין נ' כב' סגן נשיא בית המשפט המחוזי בירושלים, פ"ד מא \(4\) 683 \(1987\)](#); וראו והשוו גם [בג"ץ 2708/00 וייץ נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 11](#) (לא פורסם, [פורסם בנבו], 14.6.2000), מהווה "תרופה חלקית בלבד המעוררת קשיים כשלעצמה". אולם, בזכרנו כי בסופו של דבר הגיעו שני חברי אל המסקנה כי החלטתו של בית המשפט המחוזי נשוא הערר שבכאן אינה מצדיקה התערבות לגופם של דברים, מתקשה אני למצוא את אותה "פגיעה שאין לה תקנה" שהצדיקה לכתחילה הענקת זכות ערר פסיקתית במקרה דנן.

אשר על כן, אילו נשמעה דעתי היינו מקבלים את הטענה המקדמית שהעלה בא-כוחם של המשיבים 1 ו-3 ודוחים את הערר על הסף בהעדר זכות בחוק להגישו.

ש ו פ ט ת

השופט י' דנציגר:

כחברי, השופט לוי, אף אני סבור כי יש לאפשר ליועץ המשפטי לממשלה, הוא העורר בהליך ההסגרה שלפנינו, לערור על החלטות הביניים של בית המשפט המחוזי בירושלים (כבוד השופטת נ' בן-אור) שעניינן זכות העיון של המבוקש בחומר הראיות הנוגע לעתירת ההסגרה וחובת התרגום לעברית של מסמכי ההסגרה.

1. חברתי, השופטת חיות, סבורה כי בהיעדר הוראת חוק מפורשת, לא קמה לבעלי הדין זכות ערעור על החלטות ביניים בהליכים לפי [חוק ההסגרה](#), תשי"ד-1954.

2. אכן, הכלל הוא כי בהיעדר הוראה מפורשת בחוק החרות, זכות הערעור אינה יכולה להיווצר מכוח דברו של בית המשפט בלבד [ראו: [בג"ץ 87/85 ארג'וב נ' מפקד כוחות צה"ל באזור יהודה ושומרון, פ"ד מב \(1\) 353 \(1988\)](#)]. ואולם, סבורני כי ניתן לסטות

מעקרון זה מקום בו החלטות הביניים בהליך שעניינו הסגרה עלולות לפגוע באחד מבעלי הדין פגיעה שאין לה תקנה.

--- סוף עמוד 16 ---

שאם לא נאמר כן, באיזו דרך יוכל היועץ המשפטי לממשלה לערור על החלטת בית המשפט המחוזי המורה לו להמציא לבאי כוח המבקשים לא רק את רשימת החומר שהגיע אליו מממשלת ארצות-הברית לשם ביסוס בקשת ההסגרה, אלא גם את רשימת כל החומר שנאסף על ידי משטרת ישראל במסגרת חקירת הפרשה נשוא בקשת ההסגרה? ובנוסף, כיצד ישיג הוא על הקביעה לפיה זכותם של המבוקשים לקבל לידיהם את מסמכי בקשת ההסגרה וחומר החקירה שצורף להם כשהם מתורגמים לשפה העברית? במאמר מוסגר אציין כי ייתכן שניתן יהיה "לתקוף" החלטות מעין אלה בהליך של קבלת סעד מן הצדק, קרי בדרך של עתירה לבית המשפט הגבוה לצדק, אולם זוהי תרופה חלקית בלבד, המעוררת קשיים כשלעצמה [ראו דברי כבוד השופט א' ברק (כתוארו אז) [בבש"פ 658/88 חסן נ' מדינת ישראל, פ"ד מה\(1\) 676, 694 \(1991\)](#) (להלן: עניין חסן)].

3. אילו חסמנו את דרכו של היועץ המשפטי ודחינו את בקשתו על הסף, זאת בשל העדר זכות בחוק להגיש ערר על החלטות ביניים שניתנו במסגרת הליך ההסגרה, שאינן החלטות טריוויאליות, היה בכך משום גרימת נזק בלתי הפיך לעורר. שכן, כפי שיוסבר להלן, החלטתו של בית המשפט המחוזי שעניינה זכות העיון בחומר החקירה והיקפה, תישאר על כנה - ברובם הגדול של המקרים - בלא שניתן באופן מעשי לערער עליה. חוסר היכולת דה-פקטו לערער על ההחלטה מצדיקה, לדעתי, מתן אפשרות לערור על החלטה כגון זו, כפי שהציע חברי השופט לוי [ראו והשוו: עניין חסן; [בג"ץ 233/85 אל הווייל נ' משטרת ישראל, פ"ד לט\(4\) 127 \(1985\)](#)].

4. חברי, השופט לוי, מבסס את זכות הערר על הצורך לאפשר לתקן בשלב מוקדם ובטרם ייסתם הגולל על הגנת המבוקש שגגה שיצאה תחת ידיה של הערכאה הדיונית. לשיטתו, החלטה בדבר נגישות לחומר הראיות (הכוללת, לטעמו, אף את הזכות לקבל את מסמכי ההסגרה בשפה העברית) אינה הכרעה דיונית או פרוצדורלית שאת העיון החוזר בה ניתן להותיר לשלב הערעור.

5. דברים אלו יפים להחלטות ביניים של הערכאה הדיונית שיש בהן כדי לפגוע בהגנת המבוקשים. ואולם, במקרה שלפנינו אין מדובר בהחלטות ביניים מסוג זה. נהפוך הוא, בית המשפט המחוזי שם לנגד עיניו את זכותם החוקתית של המבוקשים שלא להיות מוסגרים ועמד על כך כי יש לאפשר להם להתמודד עם הנטען כלפיהם

--- סוף עמוד 17 ---

כמתחייב מערכיה של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית. מדובר איפוא בהחלטות ביניים המבטיחות זכויותיהם של המבוקשים. האם בשל כך יש מקום למנוע מהיועץ המשפטי לממשלה לערור על החלטות ביניים כאלה שלשיטתו עלולות הן לסכל את מטרות דיני

ההסגרה, לגרום לכך שמדינת ישראל לא תוכל לעמוד בהתחייבויותיה הבינלאומיות באמנות הסגרה, להביא לשיבוש ולסיכול הליכי חקירה ולהקשות על המדינה להגן על אזרחיה בפני עבריינות חמורה?

6. לטעמי, התשובה לשאלה זו חייבת להיות שלילית. אין הצדקה למנוע מהיועץ המשפטי לממשלה העלאתן המיידית של טענותיו הנזכרות לעיל בפני בית משפט זה, ובפרט בהתחשב בעובדה שחסימת דרכו מתקיפתן של החלטות הביניים שקיבלה הערכאה הדיונית עלולה לגרום למעשה-עשוי.

7. לפי גישתה של חברתי, השופט חיות, ניתן יהיה לשלב במסגרת הערעור בזכות על ההכרעה בעתירה גופה גם את ההשגות הנוגעות להחלטות הביניים שניתנו במסגרת דיון מקדמי בהליך ההסגרה. האמנם?

8. כדי להשיב על שאלה זו יש לבחון את ארבע החלופות הבאות:

הראשונה, החלטות הביניים מיטיבות עם המבוקשים – כמו במקרה שלפנינו – אך בסופו של יום יחליט בית המשפט המחוזי כי יש להסגירם למדינה המבקשת.

השנייה, החלטות הביניים מיטיבות עם המבוקשים – כמו במקרה שלפנינו – ובסופו של יום יחליט בית המשפט המחוזי שלא להסגירם למדינה המבקשת.

השלישית, החלטות הביניים ניתנו לרעת המבוקשים – שלא כמו במקרה שלפנינו – ובסופו של יום יחליט בית המשפט המחוזי כי יש להסגירם למדינה המבקשת.

הרביעית, החלטות הביניים ניתנו לרעת המבוקשים – שלא כמו במקרה שלפנינו – ובסופו של יום יחליט בית המשפט המחוזי שלא להסגירם למדינה המבקשת.

--- סוף עמוד 18 ---

9. באשר לחלופה הראשונה, אם נקבע כי ליועץ המשפטי לממשלה לא קמה זכות ערעור הוא לא יוכל להעלות טענות נגד החלטות הביניים המיטיבות. מטבע הדברים, היועץ המשפטי לממשלה גם לא יוכל לערער על החלטת ההסגרה. המבוקשים שהוחלט על הסגרתם יכולים אמנם לערער על החלטת ההסגרה, אך ברי שלא יעלו טענות כנגד החלטות ביניים שהיטיבו עמם.

באשר לחלופה השנייה, היועץ המשפטי לממשלה רשאי אמנם לערער על ההחלטה שלא להסגיר את המבוקשים ואולם ספק אם ינסה להעלות טענות במסגרת זו על החלטות הביניים המיטיבות, שכן לא זו בלבד שמדובר במעשה-עשוי אלא שמדובר בטענות תיאורטיות שכידוע אין בית המשפט מוכן לדון בהן אלא במקרים חריגים [ראו: [בג"ץ 6055/95 צמח נ' שר הביטחון, פ"ד נג' \(5\) 241, 249-250 \(1999\); בג"ץ 1853/02 נאורי נ'](#)

שר האנרגיה והתשתיות הלאומיות (לא פורסם, [פורסם בנבו], 8.10.2003); [רע"א 202/05](#) מנהל השירותים הוטרינריים נ' גולדשטיין (לא פורסם, [פורסם בנבו], 14.6.2005).

באשר לחלופה השלישית, במקרה זה יכולים המבוקשים לכלול במסגרת ערעורם על ההחלטה להסגירם למדינה המבקשת, להעלות את השגותיהם הנוגעות להחלטות הביניים שניתנו נגדם בהליך המקדמי.

באשר לחלופה הרביעית, הואיל ולמבקשים לא קמה זכות ערעור על ההחלטה שלא להסגירם למדינה המבקשת, הם לא יוכלו להעלות טענות נגד החלטות הביניים שניתנו לרעתם בהליך המקדמי. היועץ המשפטי רשאי אמנם לערער על ההחלטה שלא להסגיר את מבוקשים, אך מובן הדבר מאליה שהוא לא יכלול בערעור טענות על החלטות הביניים שניתנו לרעתם של המבוקשים בהליך המקדמי. ייתכן שהמבוקשים יוכלו להעלות את טענותיהם במסגרת התשובה לערעור, ככל שהדבר יהיה רלוונטי, אולם מטבע הדברים הם לא יחפצו לשנות את התוצאה שאליה הגיע בית המשפט המחוזי (שלא להסגירם) ולכן לא יגישו ערעור שכנגד [השוו: [ע"א 48/89 בויס נ' וילאר אינטרנשיונאל בע"מ, פ"ד מו\(3\)](#) 473 (1992)].

מן המצטבר עולה כי רק במקרה המתואר בחלופה השלישית ניתן יהיה לשלב במסגרת ערעור בזכות, השגות באשר להחלטות ביניים שניתנו על ידי הערכאה

--- סוף עמוד 19 ---

הדיונית, וזאת כאשר החלטות הביניים ניתנו לרעת המבוקשים ובסופו של הליך הוחלט להסגירם לידי המדינה המבקשת.

10. ניתוח המצבים דנן מלמדנו איפוא, כי למעשה לא יתאפשר ליועץ המשפטי לממשלה להשיג על החלטות ביניים שניתנו לטובת המבוקשים במסגרת דיון מקדמי בהליך הסגרה במסגרת הליך הערעור בזכות על פי [סעיף 13 לחוק ההסגרה](#). המבוקשים לעומת זאת יוכלו להשיג על החלטות ביניים שניתנו לרעתם בדיון המקדמי במסגרת ערעור בזכות שאותו יגישו על ההחלטה להסגירם למדינה המבקשת. יש בכך משום א-סימטריה שאינה מוצדקת המציבה את היועץ המשפטי לממשלה בעמדת נחיתות, ולטעמי די בכך כדי לאפשר לו זכות ערר פסיקתית במקרה שלפנינו, כלומר בנסיבות שבהן ניתנה החלטה הנוגעת לזכות העיון בחומר הראיות המיטיבה עם המבוקשים.

משהגעתי לכלל מסקנה כי יש הצדקה לקיום הליך זה לפנינו וכי אין מקום לדחות את הערר על הסף בשל העדרה של זכות מפורשת בחוק להגישו, אסיים ואומר כי בדומה לחברי, השופט לוי, אף אני לא מצאתי עילה להתערב בהחלטותיה של כבוד השופטת נ' בן-אור. אדרבא, החלטותיה של השופטת המלומדת נועדו לאפשר למבוקשים לממש את זכותם להתגונן כהלכה מפני בקשת ההסגרה. סבור אני כי למבוקשים בהליכי הסגרה עומדת זכות חוקתית להתגונן מפני בקשת ההסגרה וזכות זו גוברת על חששותיו של היועץ המשפטי לממשלה מסיכול מטרות דיני ההסגרה ומאי עמידת המדינה בהתחייבותיה הבינלאומיות

המעוגנות באמנות ההסגרה. באשר לחששו של העורר משיבוש ומסיכול הליכי חקירה, מצטרף אני לדבריו של חברי השופט לוי בסעיף 10 לפסק דינו.

ש ו פ ט

אי לכך, הערר נדחה.

--- סוף עמוד 20 ---

ניתן היום, ט"ז באייר התשס"ט (10.05.09).

ש ו פ ט

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט

א' א' לוי 501/09-54678313

העותק כפוף לשינויי עריכה וניסוח. 09005010_O07.doc אז
מרכז מידע, טל' 02-6593666 ; אתר אינטרנט, www.court.gov.il
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[הודעה למנויים על עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו - הקש כאן](#)

בשפ 501/09 היועץ המשפטי לממשלה נ' גיא מאיו

-
-
-

